

Numer dzisiejszy zawiera 16 stron.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem.

Adres Redakcji i Administracji: L w ó w, ulica Chorążczyzny 1. 31.
Tel. Redakcji 2-30, 1-78, 15.
Tel. Administracji 73. — —

Cena egzempl.
25 gr.
w Lwowie i na prowincji.

KUPON

Nr. 17
KONKURSU
KARNAWAŁOWEGO

GAZETA

PRANA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 9118.

Lwów, niedziela 2 lutego 1930.

Rok XXI.

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna” Spółka z ogr. odp Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER

Expose min. Zaleskiego.

Komuniści planują demonstracje uliczne we Lwowie. - Ciekawa transakcja małżeńska w Warszawie. - Władze zarządziły surowe tępienie radjopajęczarstwa.

Nieźródne mieszanki kaw i herbat poleca F-a „Zakopane” Lwów, Akademicka 24. - Sapięhy 25

SEJMOWA KOM. ZAGR. WITA PREZYDENTA STRANDMANA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31 stycznia. (Z) Komisja spraw zagran. Sejmu pod przewodnictwem posła Radziwiła po wysłuchaniu expose p. min. Zaleskiego odczytała dyskusję do następnego posiedzenia. Komisja uchwaliła jednomyślnie wniosek treści następującej: „Komisja spraw zagran. Sejmu wita serdecznie tak drogiego gościa, przybywającego do Polski prezydenta Estonji Strandmana”.

Poseł Czapiński umotywiował wspomniany wniosek serdecznymi stosunkami między Polską a Estonją, ogólnym dążeniem do utrzymania pokoju na Wschodzie Europy, sympatją wynikającą z analogii odzyskania niepodległości w walkach z caratem oraz wielkimi wysiłkami demokracji Estonji w kierunku gospodarczych, kulturalnych i politycznych zdobyczy.

GLÓDÓWKA WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH W KOWNIE.

Kowno, 31. stycznia. (PAT). W związku z represjami stosowanymi przez administrację więzienną wobec więźniów politycznych, a w szczególności wobec więzionych Polaków, wszyscy więźniowie polityczni więzienia kowieńskiego ogłosili głódówkę. Administracja więzienna chcąc przerwać głódówkę, zarządziła przetransportowanie 12 więźniów z więzienia i osadzenie ich w forcie kowieńskim.

TYLKO DWIE ZWROTKI.

Taka dziś w Polsce jest ogromna mgła,
Że tylko człowiek na miarę olbrzyma,
Może rozświetlić mądrymi oczyma
Jedyną drogę, którą iść nam trza.

Więc dziś oddajmy Głowie Państwa cześć
Której patronem jest święty Ignacy,
Temu, kto uczy, że w zgodzie i pracy
Naród się może ku wyżynom wznieść.

Henryk Zbierzchowski.

Okólnik min. Józewskiego

KTÓRY SPOTKA SIĘ Z OGÓLNYM UZNANIEM.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31. stycznia. (st) Min. spraw wewn. Józewski wydał dziś następujący okólnik, który zapewne zostanie powitany przez szerokie sfery z szczególnym zażwoleństwem. Okólnik ten brzmi: „Doszło do wiadomości Ministerstwa, że zdarzają się wypadki, iż władze administracji ogólnej przy sposobności spełniania czynności urzędowych, jak n. p. przy wydawaniu paszportów, kant na broń itd. pobierają od stron dobrowolne datki na cele społeczne i humanitarne, a nawet uza-

leżniają wykonanie tej czynności urzędowej cel przedstawienia dowodu wyszczenia zapłaty na powyższy cel. Ponieważ postępowanie takie daje powód do uzasadnionych skarg i zażaleń, zechcą panowie wojewodowie zwrócić uwagę podległym władzom, że pobieranie jakichkolwiek opłat dodatkowych nie opartych na obowiązujących przepisach jest niedopuszczalne i winno być bezwzględnie zakazane”.

KALENDARZ NAJBLIŻSZYCH PRAC SEJMU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31 stycznia. (Z) Na posiedzeniu konwentu senatorów w dniu dzisiejszym ustanowiono następujące kalendarjum prac Sejmu nad załatwieniem budżetu na rok 1930-31. Drugie czytanie preliminarza budżetowego na rok 1930-31 rozpocznie się w dniu 3-go lutego br. i trwać będzie w ciągu dni 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 10 lutego (9 lutego dzień świąteczny). Licząc, iż posiedzenia trwać będą 9 godzin datennic, otrzymamy (9x7) 63 godzin. Z tej liczby godzin opierając się na doświadczeniu lat poprzednich, należy odliczyć 5 godzin na głosowanie oraz przynajmniej 22 godzin na przemówienia panów referentów i przedstawicieli rządu. Pozostaje zatem 36 godzin na przemówienia posłów biorących udział w debacie budżetowej podczas drugiego czytania preliminarza. Dzień 11 lutego musi być przeznaczony na składania poprawek do trzeciego czytania preliminarza i przygotowanie ich przez biuro dla plenum.

DELEGACJA GDAŃSKA W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31 stycznia (Z) W związku z uzyskanem w komisji reparacyjnej zarulowaniem długu W. M. Gdańska, sięgającego wysokości 160 milj. marek zł., zapowiedziana jest w najbliższych dniach wizyta w Warszawie przedstawicieli Gdańska z prezydentem Senatu Sahmem na czele.

Pokój do śniadań, handel delikatesów M. Bałaban, Halicka 21

Imieniny Prezydenta.

Lwów, 1. lutego.

Osobne obwieszczenia Zarządu miasta przypominają mieszkańcom, że to dziś uciec wypada święto patrona Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego. Przypomnienie takie jest zapewne potrzebne; czasem wśród nawału trosk zapominamy o imieninach osób nawet najbliższych. Ale wezwanie do manifestowania uczuć dla Pierwszego Obywatela Polski jest chyba zbędne. Któż z nas tych uczuć szczerych, serdecznych i naprawdę gorących nie żywi?

Postać prof. Mościckiego wyraźnie stała się wysoko ponad poziom pokolenia nie tylko z mocy dostojności, jakie z woli narodu przypadło Mu w udziale. Bez Zamku warszawskiego, bez świąty, bez uroczystego ceremoniału przyjąć jest to człowiek zupełnie, reprezentujący najceenniejsze wartości serca i umysłu polskiego. Sława Jego wysoko szybowała, zanim opromieniona została najwyższą godnością w hierarchii państwowej. I bez tego podwyższenia — nie ku różom, lecz ku cierniom — byłoby imię prof. Mościckiego przeszło do Panteonu naszych nieśmiertelnych.

Rok 1926, rok wielkiego przełomu, był dlań rokiem ofiary. Gdy Marszałek Piłsudski, rzucając wszystko na szalę, stanął na nowym polu walki, walki o duszę narodu, — prof. Mościcki wszedł w pierwszy szereg. Pozostawiając za sobą ciszę laboratorjów i wspomnienie niedokończonych prac, przejął na barki brzemień olbrzymich obowiązków.

Żaden prezydent żadnej republiki nie zaznał równych im. Oto z chaosu rewolucji, wśród brzmiających jeszcze ech walki tworzyć się począł nowy ład. Najwyższy Stróż Prawa stanął w obliczu gruntownego przewartościowania wszystkich praw. Najwyższy Arbiter wobec splątanego węzła zagadnień, sięgających aż do dna tego, co jest treścią państwa i definicją jego ustroju.

Powszechny, bez zastrzeżeń powszechny i pozytywny stosunek, jaki łączy dziś całe społeczeństwo z Głową Państwa, dowodzi, że tam na Zamku odniesione zostało jakieś wielkie zwycięstwo. W najtrudniejszych warunkach ocalony został autor rytetu, ocalony obiektywizm wobec tych wszystkich sprzecznych prądów, jakie rozrywają i wzburzają nasze życie polityczne. Prezydent Mościcki utrzymał się ponad niemi.

Kiedyś historia zajmie się skreśleniem położonych tu zasług. W tyśięcznych rozmowach, prowadzonych z kierowniczymi politykami pomajowego regime'u, przewija się nieustanny motyw łagodzenia konfliktów, niwelowania napiętości i sprządzania spraw często nieistotnych do jednego mianownika racji stanu. Praca, rozwinięta w tym kierunku, uchyla się oczywiście z pola obserwacji społeczeństwa. Ogół widzi Prezydenta w innej postaci: jako dobrośliwego włodarza, przyjmującego chleb i sól u progu miast i wsi, otoczonego przez dziatwę, łaskawego i ujmującego skromnego w majestacie swej władzy. I takim zapewne do legend przejdzie mały stan, który przez inicjatywę i przeprowadzenie

PALACE

Rekordowy program **Statek Komediantów**
Dziś w sobotę i jutro w niedzielę po cenach od 1 Zł. począwszy, na pierwszy seans o godz. 3-ciej.

Bank Gosp. Krajowego obniży stopę dyskontową?

WSTRZEMIEŻLIWE STANOWISKO BANKÓW PRYWATNYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31. stycznia. (Z). Dyrekcja Banku Polskiego zakomunikowała w dniu dzisiejszym wszystkim oddziałom i filjom Banku Polskiego uchwałę Rady Banku z dnia 30 bm. o obniżeniu stopy dyskontowej przez Bank Polski. Oddziały Banku otrzymały polecenie stosowania, począwszy od 31. bm. nowych norm przy udzielaniu dyskonta kredytów zastawowych. Wskutek uchwały Rady Banku Polskiego o obniżeniu stopy dyskontowej również banki państwowe, powezmą w najbliższych dniach podobną decyzję.

W Banku Gosp. Kraj. odbędzie się w poniedziałek narada w tej sprawie, przyczem jak słychać, istnieje tendencja do obniżenia w Banku G. K. stopy dyskontowej. Dalszym

skutkiem doniosłej uchwały Rady Banku Polskiego będzie niechybnie zmiana w przepisach rozporządzenia Min. skarbu o zw. lichwie pieniężnej. W myśl tego rozporządzenia mogą banki pobierać przy udzielaniu kredytów maximum 13 proc., norma ta jednak będzie obniżona.

W bankach prywatnych niema na razie tendencji do naśladowania uchwały Rady Banku Polskiego. Stopa dyskontowa w tych bankach nie będzie więc obniżona, gdyż — jak utrzymują koła finansowe — Bank Polski swoimi kredytami nie może zaspokoić całkowicie potrzeb rynku i ulga w postaci zmniejszonej stopy dyskontowej nie obejmie tak szerokich kredytów, aby banki mogły ze swej strony ulgę tę odczuć.

KABARET i BAR „WARSZAWA“ — LWÓW — Mickiewicza 2.

Od 1 lutego atrakcyjny program kabaretowy.

8 GIRLS

„Wielka Rewja Taneczna“

8 GIRLS

ZWIRSKI STEFAN humorysta — konferencier
TRIO SKIWE tańce ekscen ryczne
GALIŃSKA LIDJA, znakomita kupiecistka
SISTERS G'Y, fenomenalny duet
WRÓBLEWSKA HELENA, pierwszorzędna tancerka.

Początek dancingu na sali i w barze o godz. 9:30 w.
Początek programu na sali o godz. 10-tej, w barze o godz. 12-tej.
Lokal otwarty do rana.

Komunikacja lotnicza z Rumunją.

CO POWIEDZIAŁ KORESPODENTOWI „GAZETY PORANNEJ“ GENERAL DIMITRESCU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31 stycznia. (st) W dniu dzisiejszym opuściła Warszawę delegacja rumuńska przybyła tu dla przeprowadzenia rokowań w sprawie zawarcia polsko-rumuńskiej konwencji lotniczej.

Przed samym wyjazdem delegacji

KLWOWSKIE KURSY KIEROWCÓW Samochodowych

Inż.

Aleksandra Juhrego

L W Ó W

ul. Kopernika 54

prowadzone we własnych zabudowaniach, przy największych warsztatach i garażach samochodowych w Małopolsce — najlepiej wycząją na szoferów-mechaników — Opłata ratami. Zamiejscowym mieszkaniom i opieka. — Piszcze o ilustrowane prospekty, które wysyłamy bezpłatnie.

pamiętnej konferencji stronnictw na Zamku rozwikłał najcięższy dylemat polityczny, i mocarz wiedzy, którego dziełem jest przemysł chemiczny Polski.

Niech nam wolno będzie w dniu dzisiejszym dołączyć się do tych kroci i tysięcy życzeń, jakie z Polski całej płyną ku Dostojnemu Solenizantowi: ad multos annos!

— Ile czasu trwałby przelot z Warszawy do Bukaresztu?

— Najwyżej 7—8 godzin, gdy dziś jedzie się koleją 24—32 godzin.

— Czy przelot Bukareszt — Warszawa będzie się odbywał bez przesiedania?

— To już będzie zależało od kierownictwa linii. Przepuszczalnymi punktami zatrzymania się samolotów będą ze strony Polski, Lwów, z naszej Czerniowce lub Jassy. Warto by dodać, że rozkład lotów będzie ułożony w ten sposób, aby można od razu lecieć dalej do innych miast Polski lub Pragi, a z Bukaresztu do Belgradu, Sofji i Konstantynopola.

— Kiedy należy się spodziewać uruchomienia tej linii lotniczej?

— Na wiosnę.

DELEGACJA M. LWOWA W SEJMIE.

Warszawa, 31. stycznia. (AW.) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu zjawiła się delegacja miasta Lwowa w osobach komisarza rządu p. o. prezydenta inż. dr. Nadolskiego i rektora dr. Weigla. P. Premier Bartel zaprosił obu delegatów do swej loży i konferował z nimi dłuższy czas.

POSEŁ TOFFER U GEN. PISKORA. (Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31. stycznia. (st.) W związku z przybyciem do Polski prezydenta Estonji Strandmana, poseł pełnomocny Estonji Toffer złożył dziś w południe wizytę szefowi sztabu głównego gen. Piskorowi. Omawiany był szereg spraw związanych z przyjazdem do Polski prezydenta państwa estońskiego.

MAC DONALD KANDYDATEM DO NAGRODY NOBLA?

Stokholm, 31 stycznia. (AW.) Frakcja socjalistyczna parlamentu szwedzkiego wysunęła projekt, aby tegoroczną nagrodę pokojową Nobla przyznać premierowi angielskiemu Mac Donaldowi.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31. stycznia. (st) Dziś w całym kraju było zrana pochmurno, a w wielu miejscowościach, jak w Warszawie, Pińsku, Krakowie, Wilnie, Poznaniu, Lublinie, Białymstoku, Dęblinie i Łucku padał dość duży śnieg. Temperatura wahała się od 13 stopni mrozu na Północy do 3 stopni ciepła w górach. O godz. 8 rano w Warszawie, Pińsku, Poznaniu, Brześciu nad Bugiem było — 3 stopni, w Krakowie i Łucku było 0, w Kielcach i Cieszynie — 1, w Lublinie, Kableżu 2, w Gdyni, Grudziądzu i Morskiem Oku — 4, w Białymstoku, Tarnopolu — 5, w Grodnie — 6, w Łódzce — 8, w Wilnie — 10, na Północy — 13, najcieplej w Zakopanem, gdzie dziś rano było plus 3 stopni. W górach w dalszym ciągu leży duży śnieg, w Halli Gąsiemcowej 13 cm, w Zakopanem 18, w Morskiem Oku 31 cm.

PRIMO DE RIVERA POJEDZIE NA... BALEARY.

Madryt, 31. stycznia. (PAT) Obiegają pogłoski, że Primo de Rivera ma być wkrótce mianowany kapitanem generalnym wysp Balearskich.

POPIERAJCIE LIGĘ MORSKĄ I RZECZNĄ

— Czy panowie już ukończyli prace?

— Owszem, ale sprawa jest obecnie ad referendum. Dalsze kroki, ratyfikacja itp. są już rzeczą nie naszą, lecz naszych rządów. Z naszej strony uruchomiliśmy w tym celu linię samolotową Bukareszt — Czerniowce i osiągnęliśmy już dobre wyniki. Współczynnik regularności lotów wynosił 85 proc., a punktualności 92 proc.

Polityka zagraniczna Rzpltej.

Expose ministra Zaleskiego.

Warszawa. 31. stycznia. (PAT).

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji spraw zagr. min. Zaleski wygłosił następujące expose:

Wysoka Komisjo! Od chwili mego ostatniego expose wygłoszonego przed Panami w dniu 15 stycznia 1929 za-

szło wiele wydarzeń w polityce światowej, których konsekwencje mogą znaleźć swój dalszy ciąg i rozwiązanie zarówno w roku bieżącym, jak i stać się wskaźnikami polityki międzynarodowej na okres najbliższy

a nawet złośliwe zastrzeżenia, jakimi nas obarczyły liczne traktaty i umowy już powersalskie. Do tego dziedzictwa należą też t. zw. traktaty mniejszościowe.

wych zostały już usunięte. Komisja ustaliła, że konwencja rozbrojeniowa będzie dotyczyła tylko sił zbrojnych na stopie pokojowej, natomiast nie obejmuje tak zwanych rezerw wyzkołonych. W tej sprawie zwyciężyły poglądy Francji, Włoch i Polski.

Pokojowość -- naczelną linią naszej polityki zagranicznej.

Sądzę, że nie od rzeczy będzie podkreślenie tych ideologicznych wytycznych, jakie przyświecały zagranicznej polityce Polski w okresie, w którym pełnię urząd min. spraw zagr. W ca-

łym tym okresie politykę naszą znamionuje przede wszystkim świadomość konieczności niezmiennego zachowania jako naszej naczelnej linii idei pokojowości. Równoległość naszej ideologii pokojowej z naszym interesem państwowym jest jednym z najlepszych dowodów naszej szczeroci w dążeniu do powszechnego trwałego pokoju.

Kwestja ochrony mniejszości.

Jak panowie pamiętają, na sesji Rady Ligi w Lugano w grudniu 1928 w dłuższym expose wykazałem te wszystkie trudności i zaognienia, jakie powstają między większością i mniejszością wówczas, gdy traktaty mniejszościowe są wykorzystywane jako broń polityczna i jako instrument agitacji przeciw państwu, a nie jako dokument prawny zapewniający mniejszościom pewne gwarancje kulturalne i narodowe.

W dziedzinie gwarancji Ligi dla mniejszości przeciwstawiały się sobie dwie tezy: Jedna dążąca do rozbudowy zobowiązań mniejszościowych państw posiadających już zobowiązania, druga godząca się na pewne modyfikacje w dotychczasowej procedurze nie uważała za dopuszczalne jakiegokolwiek rozszerzenie dotychczasowych, przyjętych zresztą do browolnie zasad procedury.

Ograniczenie zbrojeń.

Jak wiadomo, z inicjatywy Wielkiej Brytanji rozpoczęła w dniu 25. stycznia br. swoje prace konferencja wielkich mocarstw morskich. O ile konferencja londyńska doprowadzi do usunięcia istniejących dużych rozbrojeń, to w stosunkowo niedługim czasie zostanie zapewnione znowu zwołanie przygotowawczej komisji rozbrojeniowej celem wygotowania projektu konwencji o ograniczeniu zbrojeń.

Rząd polski gotów jest zgodzić się na zredukowanie swoich zbrojeń do minimum, dających się pogodzić z bezpieczeństwem polskiego narodu i z wykonywaniem zobowiązań międzynarodowych, wynikających ze wspólnej akcji. Wydaje się rzeczą oczywistą, że zwiększenie w drodze międzynarodowej bezpieczeństwa państwa pozwoliłoby im na zaciągnięcie dalej idących zobowiązań co do redukcji ich sił zbrojnych. Dlatego też należy żałować, że Liga Narodów postęchała od roku 1924 prac nad rozwojem gwarancji międzynarodowych.

Późniejsze prace Ligi Narodów dotyczyły wyłącznie tylko rozbrojenia i arbitrażu, natomiast pozostawiły odłożeniem kwestję bezpieczeństwa. Rząd polski widziałby chętnie wznowienie prac nad zapewnieniem gwarancji międzynarodowych w duchu protokołu genewskiego.

Polska pośrednią inicjatorką paktu Kelloga.

Polska dość ma za sobą dowodów swojej dobrej woli, aby musiała tłumaczyć co pewien czas swoją historyczną rolę dla pokoju wszechświatowego w ogóle, a na wschodzie Europy w szczególności. Wniosek nasz na Zgromadzeniu Ligi Narodów, domagający się potępienia wojny, stał się inicjatywą pokojową, z której wyłonił się doniosły pakt Kelloga i pakt moskiewski t. zw. pakt Litwinowa.

Rzeczypospolitej Polskiej musimy uznać za jedną z podstawowych wytycznych naszej polityki. Doceniając to, co na tej drodze już osiągnięto, liczyć się musimy z czekającym nas niebezpiecznym dziedzictwem.

Tem dziedzictwem są różne braki,

Słuszność polskiej tezy.

Dyskusja wykazała mniejszościom, że zasada, którą winny pielegnować jest konieczność lojalnego wypełnienia ciążących na nich obowiązków i zrozumienia, że przy korzystaniu z równych praw dobra i siły tego państwa podnoszą równocześnie dobro własne. Dyskusja prowadziła do wyjaśnienia sprawy, oraz do wniosków, które w niczem nie zmieniając obowiązującej procedury wykazały tylko głęboką słuszność naszej tezy. Wynik ostateczny debaty mniejszościowej zaakceptowany został przez całą Radę, a więc i przez Niemcy, które z uporem stale kwestjonowały zasadnicze założenia stosowanej procedury, dążąc do gruntownej jej zmiany i występowały z projektem tych zmian.

przypadł Polsce. Liga Narodów, w roku 1920, była jeszcze wielką niewiadomą, w ciągu 10 lat z abstrakcji stała się rzeczywistością, z którą wszyscy muszą się poważnie liczyć.

Z problemów, którymi zajmuje się Liga Narodów najwazniejszym dziś jest problem rozbrojenia. Trudności w dziedzinie ograniczenia zbrojeń ludo-

Czynny udział w współpracy gospodarczej.

Rząd polski bierze czynny udział we wszystkich pracach międzynarodowych, zmierzających do zapewnienia współpracy gospodarczej wszystkim państwom. Na mocy uchwały Ligi Narodów, powziętej na ostatnim Zgromadzeniu, zbiera się w dniu 17 lutego br. międzynarodowa konferencja celem uchwalenia rozjemny celnego. Polska chce szczerzej współpracy w doświadczeniu do skutku rozjemny celnego.

stanawiano się w Sejmie nad wpływem, jaki fakt przedterminowej ewakuacji Nadrenji wyrzucić może na bezpieczeństwo Polski, równocześnie z wnioskiem przyjętym przez Sejm, wezwali panowie rząd do przedsięwzięcia na terenie międzynarodowym odpowiedniej akcji dla odpowiedniego zabezpieczenia naszych interesów w tej dziedzinie. Pragnę stwierdzić, że zawarta w rezolucji sejmowej sugestia dla uczynienia przez rząd polski zabiegów celem wprowadzenia w życie zaleceń wrześniowych, oprócz projektu umów międzypaństwowych według wzoru proponowanego przez komitet dla spraw arbitrażu i bezpieczeństwa, mimo zabiegów rządu polskiego nie znalazła dotychczas możliwości innej realizacji, która by odpowiadała celom wytkniętym przez wnioskodawców.

Przedterminowa ewakuacja Nadrenji.

Konferencja haska zwołana w pierwszej jej fazie miała dwojaki charakter: polityczny i finansowy. Pod polityczną stroną konferencji rozumiano kwestję przedterminowej ewakuacji Nadrenji. Pragnę w związku z tem przypomnieć, że w lutym roku bież. za-

Stosunek do Francji.

Wobec konieczności ustosunkowania się naszego do sytuacji, jaka wskutek zbliżającego się terminu znacznych zmian w warunkach gwarancji bezpieczeństwa, wynikających z odnośnych postanowień trak-

tatu wersalskiego wytworzona została, nasza polityka zagraniczna pod tym kątem widzenia ujęta i skierowana została. W pierwszej linii dotyczy to naszego stosunku do Francji.

Kiedy o stosunku tym mowa, to

IDEALNY ODBIÓR

radjostacji lwowskiej zapewnia kompletny aparat kryształkowy

„POLMET”

Polska pośrednią inicjatorką paktu Kelloga.

Polska dość ma za sobą dowodów swojej dobrej woli, aby musiała tłumaczyć co pewien czas swoją historyczną rolę dla pokoju wszechświatowego w ogóle, a na wschodzie Europy w szczególności. Wniosek nasz na Zgromadzeniu Ligi Narodów, domagający się potępienia wojny, stał się inicjatywą pokojową, z której wyłonił się doniosły pakt Kelloga i pakt moskiewski t. zw. pakt Litwinowa.

Pragnienie pokoju stało się żywiołowym dążeniem całej ludzkości. Myśl o zapobieżeniu wojnie, o pacyfikacji, o uniemożliwieniu napaści, to naczelną myśl polityczną lat ostatnich. Nad jej ucieleśnieniem kategorycznym i praktycznym zrealizowaniem pracują nie tylko gabinety, ale również wielkie masy społeczeństwa.

Wierni tradycji.

W pracy tej Polska nie daje się nikomu wyprzedzić. Jak w dziejach naszej ojczyzny jeszcze w przeddzień jej upadku wielokrotnie spełnialiśmy czyny, których dobrodziejstwo odczuwała, choć często nie doceniając ich wagi, cała Europa, tak i dziś wierni tej tradycji mamy za sobą w ostatnich latach czyny i akty, które dla całokształtu polityki, dla dobra wielu narodów i pokoju zapisują imię Polski złotymi zgłoskami zasług, docenianych coraz szerzej.

Niemal jednogłośnie wybór Polski do Rady Ligi Narodów we wrześniu ub. r., podniesienie poselstw królestwa włoskiego, Wielkiej Brytanji, Stanów Zjednoczonych Ameryki i Turcji do godności ambasad — to znak ugruntowywania się u rządów i wśród społeczeństw pojęcia o znaczeniu państwa polskiego.

Krok za krokiem.

Wielowiekowa, nieobecność państwa polskiego jako czynnika decydującego w polityce światowej nie da się tak łatwo usunąć i zatrzeć. Powoli, systematycznie musimy przywrócić tę rolę, jaką Polska zajmowała przed swoją katastrofą.

Linję odzyskania odpowiedniego stanowiska międzynarodowego dla

Stosunek do Gdańska.

Nasz stosunek do wolnego miasta Gdańska opierał się i opierać się będzie na zasadach życzliwości i poparcia interesów Gdańska. Przykładem zgodnej współpracy naszej z Gdańskiem była konferencja haska, na której uzyskaliśmy od mocarstw wierzyielskich skreślenie bardzo poważnej kwoty zobowiązań międzynarodowych Gdańska, bo sięgającej aż 180 milionów marek złotych. Sukces ten, który Gdańsk zawdzięcza zapobiegliwości senatora finansowego Gdańska p. Kamnitzera, jest sukcesem dyplomatycznym Polski, największym dotychczas dla Gdańska.

Liga Narodów.

Sesja Rady Ligi Narodów zakończyła się zaledwie przed parn dniami. Na tej sesji, zaszczyt przewodniczenia

muszę zaznaczyć, że stosunki te rozwijają się stale coraz lepiej. Współpraca naszego państwa z Francją była jak najprzyjaźniejsza, a kontakt

Polska a przyjaźń francusko-niem.

Z współpracy na gruncie międzynarodowym przedewszystkiem zaznać należy wzajemną chęć ugruntowania pokojowych stosunków z Rzeszą niemiecką. Dążność ta zarówno u nas, jak i we Francji opiera się na ideologii uzmysłowienia sobie konieczności zorganizowania pokojowych wysiłków w celu pokonania piętrzących się trudności doby powojennej. Opiera się ona również na poszukiwaniu rozsądnego kompromisu między sprzecznymi tendencjami.

Musimy sobie uzmysłowić, że opinia francuska pragnąca umocnienia pokoju widzi konieczność rozsądnego uregulowania swoich stosunków politycznych i gospodarczych z Niemcami. To pragnienie jest dziś bardzo silne, głębokie i naturalne. Zdając więc sobie sprawę z pragnienia normalizacji i doceniając jego charakter, mogę wyrazić najgłębsze przekonanie, iż przyjaźń francusko-niemiecka w oświeconym nie może osłabić przyjaźni polsko-francuskiej, opartej na dostatecznie mocnych fundamentach, pełnej tradycji, wspólnych interesów i głębokiej sympatii, łączącej oba te państwa i narody.

Sądzę, że do najważniejszych funda-

mentów równowagi politycznej Europy i świata brakuje właśnie osiągnięcia porozumienia francusko-niemieckiego i polsko-niemieckiego.

Zupełna solidarność.

W czasie konferencji haskiej, Polska miała możność omówienia szczegółowo z przedstawicielami rządu francuskiego wszystkich problemów interesujących wzajemnie oba państwa. W trzy tygodnie po zakończeniu pierwszej konferencji haskiej wydelegowany do Polski przez gabinet francuski minister przemysłu i handlu Bennefeus w swoim oficjalnym oświadczeniu zwrócił uwagę na znaczenie sojuszu polsko-francuskiego, uznając powody, które zmuszają Polskę do stałego wysuwania na pierwszy plan idei, że polityka pokojowa opierać się może jedynie na wzajemnym uczuciu bezpieczeństwa między poszczególnymi narodami. Minister francuski oświadczył uroczyście, że zarówno co do tej idei, jak i innych, solidarność między Francją i Polską jest zupełna.

Przechodząc teraz do problemów finansowych, dotyczących Polski, które były przedmiotem obrad konferencji haskiej,

Obciążenia finansowe z tytułu traktatów pokojowych.

Traktat wersalski nie przyznał Polsce bezpośredniego prawa do reparacji, ponieważ Polska nie została uznana jako państwo, które było w stanie wojny z Niemcami w okresie lat 1914—1918, natomiast traktat wersalski nałożył na nas z tytułu przyjętego mienia niemieckiego położonego na G. Śląsku, w Pomorzu ciężary finansowe, zapisane na nasz debet w komisji odszkodowań. Pozycja powyższa wynosiła około dwa i pół miljarda marek niemieckich.

Dalej traktat z St. Germain obciążył nasze konto w komisji odszkodowań za mienie państwa austriackiego, położone w Małopolsce i na Śląsku Cieszyńskim sumą półtora miljarda koron złotych. Wreszcie na skutek do datkowych postanowień art. 9. traktatu w St. Germain Polska została obowiązana do udziału w części t. zw. „długu wyzwolenia“, nałożonego na państwa sukcesyjne. Suma przypadająca na Polskę obraca się w kwocie 228 milionów franków szwajcarskich.

Podczas konferencji w Spa w chwili, kiedy jak wiadomo toczyła się najostrożniejsza walka na froncie wschodnim, kwestja reparacji polskich była również rozpatrywana. Wtedy to potwierdzono fakt, że Polska nie ma prawa do odszkodowań, natomiast wzięto pod uwagę naszą trudną sytuację i rewindykację powyższych sum odłożono do późniejszego uregulowania.

Plan Younga.

Na konferencji haskiej wysiłki nasze zmierzały w tym kierunku, by uzyskać od głównych mocarstw skreślenie powyższych sum. Zasady zawarte w raporcie ekspertów, tworzące plan Younga uwzględniały do pewnego stopnia powyższą sytuację Polski, wychodząc z założenia, że należy dopro-

wadzić do całkowitego i definitywnego załatwienia problemu odszkodowań i wyeliminowania wszystkich pretensji przez szeroko ujęte wzajemne skreślenie obopólnych zobowiązań finansowych.

Raport ekspertów ustalił całkowicie wysokość długu niemieckiego, wszystkie anuitety oraz ich podział między państwa wierzycielskie, mające prawo do odszkodowań.

Polsce przypadł udział tylko w

Generalne wyczyszczenie sporów.

Plan Younga omówił formułę renuncjacji ze strony Niemiec, która była dostosowana do naszej specjalnej sytuacji na zachodzie. Polega ona na tem, że pretensje niemieckie są w przeważnej mierze pretensjami prywatnymi. Traktat wersalski bowiem nałożył na Polskę obowiązek bezpośredniego uregulowania swoich stosunków z obywatelami niemieckimi, których majątki podlegały likwidacji. W tej płaszczyźnie porozumienie polsko-niemieckie musiało przybrać szerszy zakres, obejmujący wszelkie spłaty, istniejące w wzajemnych stosunkach polsko-niemieckich.

Wychodziliśmy przytem z założenia, że przystępujemy z naszym zachodnim sąsiadem do generalnego wyczyszczenia sporów, na zasadach przyjętych przez mocarstwa w planie ekspertów, które zmierzają do atmosfery pokojowej współpracy sąsiedzkiej między narodami.

Oba rządy dobrze zrozumiały konieczność położenia kresu licznym procesom między obu państwami na terenie międzynarodowym: których skutkiem było jedynie wywołanie atmosfery niepokoju, bez osiągnięcia jakichkolwiek pozytywnych rezultatów.

Idąc dalej po linii eliminowania sporów między obu państwami rząd

pewnej części anuitetów z tytułu restytucji, ponieważ prawo Polski do odszkodowania nie zostało uwzględnione. Plan Younga tak samo jak i plan Davesa przyjął za zasadę, że Niemcy poza anuitetami nie są zmuszone do żadnych dalszych wypłat. Także pretensje naszego państwa i osób prywatnych do Rzeszy niemieckiej, zgłoszone przed mieszanym trybunałem rozjemczym w Paryżu, okazały się niemożliwe do zrealizowania od czasu wejścia w życie planu Davesa, podczas gdy analogiczne pretensje niemieckie musiały być przez Polskę zaspokojone.

Stanowisko Polski.

Delegat nasz na konferencję haską złożył deklarację, że Polska będzie mogła przystąpić do planu Younga jedynie wtedy, jeżeli Niemcy zrezygnują ze wszystkich pretensji do Polski, państwowych i prywatnych. Sprawa ta przeszła następnie na teren komisji dla spraw likwidacji przeszłości. Komisja ta nie osiągnęła ogólnego porozumienia w tych materjach, natomiast doprowadziła do szeregu porozumień między Niemcami a państwami wierzycielskimi, które następnie zostały złożone konferencji haskiej.

Zasada porozumienia z Niemcami.

Taka jest jak panowie widzicie geneza porozumienia polsko-niemieckiego podpisanego w Warszawie, dnia 31. października 1929. Porozumienie to opiera się na następujących zasadach: Rząd niemiecki rezygnuje ze wszelkich pretensji państwowych i prywatnych do Polski, wynikających z wojny i traktatów pokojowych, podczas gdy Polska ze swojej strony uznaje stan wytworzony przez zasady planu Younga, że poza ratami żadne spłaty ze strony Niemiec nie mogą być wymagane.

Pozatem Niemcy w myśl odnośnych postanowień planu Younga domagały się zaprzestania dalszej likwidacji mienia niemieckiego znajdującego się w Polsce.

niemiecki przyjął propozycję rządu polskiego wyciągnięcia szeregu spraw dotyczących spornego obywatelstwa i polubownego załatwienia pozostałych.

Stosunki polsko-sowieckie normalne i poprawne.

Proszę Panów! Starłem się zilustrować Panom o ile możności syntetycznie i bez zbytecznego zagłębiania się w szczegóły naszą politykę w związku z zagadnieniami, jakie nas oczekują. Przesunąłem przed Panami część tych trudności i obciążeń, jakimi jesteśmy obciążeni od chwili powstania naszego Państwa. Traktaty i umowy zawierano w okresie, gdy odrodzona Polska jeszcze nie okrzepła, gdy brakło jej jeszcze miecza i pługa, musiała pomijać wiele państwowych konieczności, a musiało się w tych paragrafach kryć wiele trudności, a nawet niebezpieczeństw dla młodego państwa. Od tej troski wolni jesteśmy na Wschodzie.

Traktat ryski nie zawiera w sobie tego typu zobowiązań, jak te, o których mówiłem w stosunku do Zachodu. Polska w stosunku do ZSSR. postawiła sobie za zadanie pogłębienie

Bacność na kupon nr. 17 Konkursu Karnawałowego!

Nie będę dłużej rozwodził się nad trudnościami jej postanowień, które są już opublikowane w Niemczech i w Polsce znane. Zaznaczam przytem, że w myśl postanowień zawartych w układzie podpisanym w Hadze, nastąpić **wpierw ratyfikacja przez parlament Rzeszy umów haskich**, zanim parlamenty państw wierzycielskich przystąpią do dyskusji nad nimi.

Proszę Panów! Konferencja haska przynosi nam **zwolnienie definitywne wszelkich ciężących na nas zobowiązań na konto reparacji**. W ten sposób wychodzimy z hypoteką czystą. Nie potrzebujemy chyba Panom wykazywać, jakie niebezpieczeństwo stanowiła powyższa miliardowa kwota, obciążająca nasz majątek narodowy.

Sprawa traktatu handlowego.

Jak Panom wiadomo, rokowania polsko-niemieckie posunęły się tak daleko naprzód, że pozostała właściwie tylko jedna kwestja, ażeby doprowadzić do finalizacji układów. Jest to kwestja zbytu trzody chlewnej na rynku niemieckim. Pod tym względem strona niemiecka wysunęła wobec nas pewne koncepcje, odbiegające od ogólnie przyjętych zasad w umowach handlowych. Dlatego też kwestja ta stała się przedmiotem bardzo **wielej dyskusji** i szczegółowych badań. Wiedzą Panowie dobrze, że Rząd polski stoi stale na stanowisku **zakazania rokowań o traktat handlowy**, dążąc do unormowania i w tej dziedzinie stosunków ze swym zachodnim sąsiadem. Długotrwałe rokowania zbytecznie się już przewlekają. Rozumiem bardzo dobrze, iż tego stanu niepewności przedłużać dalej nie możemy. Najbliższe dni przyniosą nam prawdopodobnie ostateczną decyzję: albo traktat zostanie zawarty, albo też rokowania zostaną uznane za niecelowe i delegacja rozwiązana.

poprawnych stosunków politycznych, rozbudowę stosunków ekonomicznych oraz dalsze wykonywanie zobowiązań wynikających z traktatu ryskiego, przyczem tendencje pokojowe Polski i chęć udogulowania ewentualnie powstających tarć jedynie drogą pokojową, z wykluczeniem wszelkiej możliwości zbrojnej interwencji, znalazła swój wyraz w podpisaniu protokołu Litwinowa. Stosunki Polsko-związkowe w ubiegłym terminie możnaby scharakteryzować naogół jako normalne i poprawne. Pomijając ostatnio powstałe zaognienie, mam nadzieję, że przejściowe, z racji zapowiedzianych procesów kijowskich.

Przechodząc do omówienia stosunków ekonomicznych z ZSSR. w ubiegłym okresie, muszę podkreślić ich znaczny rozwój pomimo nieistnienia traktatu handlowego. Bilans han-

dlowy za 10 miesięcy r. 1929 wykazuje wywóz do Rosji w wysokości 61.5 milionów zł., przywóz w wysokości 32 milj., t. zn. saldo dodatnie wynosi 29.5 milionów, podczas gdy w tym samym okresie roku ubiegłego, przy dwukrotnie mniejszym obrocie saldo ujemne wynosiło 2.8 miliona zł. Tegoroczny wzrost eksportu dotyczy głównie wyrobów hutniczych, który w pewnych dziedzinach żelaza stwarza z Rosji poważnego odbiorcę, a z Polski czyni najpoważniejszego dostawcę dla Związku Sowieckiego. W innych dziedzinach eksportu trudno się jeszcze wypowiedzieć, czy ZSSR. ocenia już dziś przemysł polski, lekceważony przez tyle lat i pomijany przy zamówieniach zagranicznych.

Stosunki handlowe z Z. S. S. R. znalazły swój wyraz również w dziedzinie importu z Rosji w postaci rud i ryb, ten ostatni dzięki liberalnie traktowanej polskiej polityce weterynaryjnej.

Obok faktów pozytywnych nie mogą przemilczeć pewnych wypadków, cofnąć się w tył. I tak n. p. ze względu na trudne warunki pracy musiały być zlikwidowane jedna z koncesyj polskich na terenie Z. S. S. R. Polityka traktatowa Sowiecków jest wogóle tym punktem, w którym najdotkliwiej jest wyczuwany przez polskie sfery gospodarcze na niekorzyść Polski. W istocie bowiem zachodzi wyraźna różnica pomiędzy liberalnym traktowaniem tranzytu towarów sowieckich przez Polskę, a polityką Z. S. S. R. w tej dziedzinie.

Realizacja traktatu ryskiego.

Przechodząc do omówienia spraw związanych z wykonaniem postanowień traktatu ryskiego, muszę stwierdzić, że w dalszym ciągu pozostają nieuregulowane sowieckie zobowiązania finansowe. Wynikające z art. 13. i 14. traktatu, oraz jak już zaznaczyłem wyżej, sprawy tranzytu przez Sowiety dla Polski towarów wynikających z art. 22. tegoż traktatu.

Pozatem delegacja polska w międzynarodowej komisji specjalnej w Leningradzie przeprowadziła w roku ubiegłym szereg prac opartych na układzie z dnia 16. listopada 1927, a mianowicie dokonała szeregu rewizji archiwów, bibliotek, muzealników i mienia prywatnego.

Zdając sobie sprawę z tego, jak wielką wagę przywiązuje społeczeństwo polskie do odzyskania drogi nam zabytków, mogą Państwo zapewnić, że Min. spraw zagr. uczyniło wszelkie możliwe starania celem rewizji obiektów w możliwie krótkim czasie pozostających tam jeszcze historycznych obiektów.

Dwa warunki.

Jak Panowie mogli sobie zdać sprawę z faktu, który tu oświetliłem, w polityce naszej pomimo trudności, pomimo wielu korektyw, jakie musieliśmy w tym naszym dziedzictwie przeprowadzić, posunęliśmy się i posuwamy stale naprzód. Dużo jeszcze mamy do dokonania. Wiele przeciwnościw ministrowie spraw zagranicznych będą musieli usunąć. Krok za krokiem, bez fanfaronady, ale w wyczerpanej pracy musimy postępować, aby Państwu naszemu należne mu miejsce zabezpieczyć i autorytet jego stale podnosić i rozszerzać. Wierzę, że jest to droga, po której polityka nasza może się potoczyć, uzyskując wielkie rezultaty. Ale dla ich osiągnięcia dwa są niezbędne warunki:

1) Aby naród polski stanął do tej pracy i aby rozumiał, że wielkiej naszej siły liczebnej, wielkiej rozciągłości naszego kraju, winno odpowiadać i stanowisko ekonomiczne oraz poczucie świadomości politycznej i umiłowania odrodzonego Państwa.

Kierownicy naszej polityki, wspierając o taką wolę i współpracę narodu, niewątpliwie zawsze silni będą w swych wystąpieniach nazewnątrz moralną siłą całego narodu, co znakomicie przyczyni się do powodzenia ich poczynań.

2) Drugim warunkiem, to niezbędne wyodrębnienie polityki zagranicznej od wewnętrznych naszych sporów i waśni, nawet tych sporów, które mogą być uważane za poważne spory i różnice poglądów na istotę ustrojowych naszych zagadnień. Powinniśmy precz od siebie odsunąć spory i rozbieżności, gdy przed forum zagranicz-

Dzieci, odżywiane

FOSFATYNA FALIERA

mają zawsze świeże różowe policzki, dobrze rozwinięte mięśnie i zdrowy wygląd. Niezrównanej dobroci mączka odżywcza jest wszędzie do nabycia.

nej od wewnętrznych naszych sporów i waśni, nawet tych sporów, które mogą być uważane za poważne spory i różnice poglądów na istotę ustrojowych naszych zagadnień. Powinniśmy precz od siebie odsunąć spory i rozbieżności, gdy przed forum zagranicz-

nem interesu całego Państwa bronimy. Gdy wierni tym dwóm warunkom wszystkie wyleżymy siły w dbałości o wewnętrzny autorytet Państwa, to nie tylko Polska cała, ale i jej obywatele będą się cieszyli powagą w Europie i świecie.

Małopolskie kwestje samorządowe przed forum sejmowym.

(Telefonem od naszego korespondenta).

kich parlamentach zwyczajom kandydaturę prof. Bartla odrzuciła, wówczas BBWR. powstrzymał się od desygnowania ze swego grona wicemarszałka, usuwając się w ten sposób od odpowiedzialności za Sejm i metody jego pracy.

W obecnym czasie BBWR. byłby gotów raz jeszcze uczynić próbę realnej pracy i normalizacji stosunków w Sejmie oraz zgodziłby się na desygnowanie dwóch kandydatów na wicemarszałków, lecz jedynie tylko przy dotychczasowej ilości tych stanowisk. Powiększenie liczby wicemarszałków, aby jak tego chce marszałek Daszyński, zdobyty stan posiadania partji mógł być zachowany, klub BBWR. uważa za najzupełniej niewłaściwe.

Po paru dniach marszałek Daszyński zakomunikował mi, że propozycja nasza nie została przyjęta. Wobec tego konstatujemy, że w dalszym ciągu jesteśmy majoryzowani przez większość obecnego Sejmu oraz że stale stosowana metoda usunwa nadzieje na reorganizację współpracy z większością Sejmu, oraz, że nie możemy i nie chcemy w tych warunkach ponosić nawet cienia odpowiedzialności za utrwalenie tych zwyczajów i metod. Wobec tego sprzeciwiamy się temu i usuwamy się od udziału w głosowaniu przy wyborach wicemarszałków Sejmu“.

stawy o ujednostajnieniu terminów płatności podatku gruntowego i składek ubezpieczeniowych od ognia.

Posel Kiernik (PSL. Piast): Proponuję, aby spowodować przeprowadzenie rewizji taryfy wkładek ubezpieczeniowych w państwowym zakładzie ubezpieczeń wzajemnych przez obniżenie tych wkładek o 50 proc., względnie rozłożenie ich na raty. Mowca omawia niezwykle rozpęd do wzrostu tych wydatków i wzrostu wkładek. W r. 1927 wynosiły one 34 milionów, na rok 1929 już 97 milionów. W dyskusji brali udział posel Fidelus (Wyzw.), Czapski (Str. chł.) Olewiński (PPS.) jako sprawozdawca.

W głosowaniu przyjęto ustawę w trzecim czytaniu i uchwalono zgłoszone rezolucje.

Sprawa zmiany ordynacji wyborczej do rad gmin i powiatowych.

Następnie przystąpiono do sprawozdania komisji administracyjnej o równych wnioskach w sprawie zmiany ordynacji wyborczej do rad gminnych i powiatowych w Małopolsce. Sprawozdawca Ciołkosz (PPS.) wywodzi, że ustawa opracowana przez komisję administracyjną w następstwie tych różnych wniosków ma charakter tylko tymczasowy, regionalny. Projekt przedłożony obecnie jest częścią składową większego kompleksu i jego uzupełnieniem. Idzie tutaj o zmianę ordynacji wyborczej w miastach i miasteczkach, gdzie jeszcze obowiązuje ordynacja z r. 1886, która jest zaprzeczeniem równości, powszechności, tajności, bezpośredniości i proporcjonalności. Np. dawała prawo wyborcze tylko tym, którzy płacą podatek bezpośredni. Wprawdzie komisja likwidacyjna małopolska z r. 1919 rozszerza czynne prawo wyborcze na wszystkich obywateli, mogących się wykazać jednym rokiem zamieszkania, ale rozszerzenie to jest niewystarczające.

Autentyczny jest fakt, że w Drohobyczu w drugim kole 8 ludzi wybrało 18 radnych, w Tarnowie 44 proc. oddanych głosów nie dostało żadnych mandatów, przez co mniejszości są zupełnie pokrzywdzone. Ustawa wypracowana przez komisję administracyjną jest zwięzła i krótka. Najważniejszy jest art. 5, rozciągający na ostatni wo-

Warszawa, 31 stycznia. (Z) Dzisiejsze posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godz. 12 w południe.

Marsz. Daszyński prosił posłów o ntrzymywanie kontaktu z Warszawą, aby mogli dowiadywać się o posiedzeniach Sejmu. Przed porządkiem dziennym poseł Sławek złożył następujące oświadczenie w imieniu klubu BBWR, co do stanowiska tego klubu wobec wyboru wicemarszałka Sejmu.

„Marszałek Sejmu Daszyński przed kilku dniami poinformował mnie, iż wobec rezygnacji dwóch wicemarszałków, a mianowicie posła Marka i posła Woźnickiego, będą musiały się odbyć wybory nowych wicemarszałków Sejmu. W związku z tem zapytał mnie, czy klub BBWR zechciałby przedstawić ze swego grona jednego lub dwóch kandydatów, o których możnaby było powiększyć wtedy liczbę wicemarszałków, przeprowadzając odpowiednią uchwałę Sejmu.

Po naradzie z przyzdyjmem klubu BBWR. dałem panu Marszałkowi następującą odpowiedź: Klub BBWR. uważa, iż z jego grona jako najliczniejszego klubu w Sejmie winienby być wybrany marszałek Sejmu i dlatego na początku obecnej kadencji sejmowej postawił kandydaturę prof. Kazimierza Bartla na to stanowisko. Gdy większość Sejmu wbrew utartym we wszyst-

Posel Pużak nie przyjmuje wyboru.

Po tem oświadczeniu przystąpiono do wyboru. Klub BBWR. opuścił salę obrad. Głosowało ogółem 170 posłów. Ważnych głosów oddano 151, potrzebna większość wynosiła 76 głosów. Otrzymali: Kazimierz Pużak (PPS) 138, Jan Dębski (Piast) 4 i Walicki 4 głosy. Pozostałe głosy były rozbite. Wybrany został poseł Pużak. Na zapytanie Marszałka, czy wybór przyjmuje, poseł Pużak oświadczył,

że wobec tej większości mandatu przyjmując nie może, uważa bowiem, że wicemarszałek winien być wybrany przynajmniej połową zwykłej ustawowej ilości głosów, i apeluje do Marszałka, aby zechciał tę sprawę raz jeszcze powierzyć rozstrzygnięciu Izby innym razem. Marszałek oświadczył, że zastosuje się do tego i postawi na jednym z najbliższych posiedzeń kwestję wyboru wicemarszałka.

Oświadczenie Marsz. Daszyńskiego

Wracając do deklaracji posła Sławka Marszałek Daszyński oświadczył, że staje się zwyczajem, którego należałoby unikać, że się referuje poufne rozmowy w formie takiej, która nie ostoi się potem wobec rzeczywistości. Kiedy rozmawiałem z p. Sławkiem — mówił Marszałek — wychodziłem z założenia, że klub taki wielki jak BB. powinien mieć zastępcę w Przyzdyjmu Sejmu. Kiedy w marcu 1928 wybierano Marszałka, klub BB. zajął stanowisko negatywne, rezygnując z wszelkiego udziału w pracach Przyzdyjmu. Myślałem i mówiłem wtedy

z p. Sławkiem o sposobach naprawienia tego. Jednym ze sposobów było powiększenie ilości wicemarszałków na podstawie zmiany regulaminu Sejmu. Kiedy mówiłem o wicemarszałkach dziś urzędujących, zwróciłem uwagę na zły stan zdrowia p. Woźnickiego. P. poseł Sławek wyciągnął z tego konsekwencje, że p. Woźnicki zrzekł się wicemarszałkostwa. Z tego wniosku oczywiście wyciągnąć nie możemy i dlatego ubolewam nad tem, że prywatne rozmowy stają się później przedmiotem deklaracji sejmowych.

Przystąpiono do trzeciego czytania u-

15 LUTEGO

BAL PRASY

15 LUTEGO

jewództwa południowe moc obowiązującą dekretu z roku 1918 o wyborach do rad miejskich w b. Kongresówce wraz z przepisami wykonawczymi i zmianami, wynikającymi z niniejszej ustawy.

Zmiany te nie pozostawiają z dekretu ani słowa. Liczba radnych pozostaje bez zmian, nieokreślona jest tylko liczba ich w Krakowie i Lwowie. Pozostawia się ją do rozstrzygnięcia rozporządzeniu Prezydenta. Projekt normuje czynne i bierne prawo wyborcze, przy czynnym oznacza wiek 21 lat, przy biernym 25 lat, żąda i tu i tam zamieszkania 6-miesięcznego w granicach gminy oraz świadectwa moralności. Dla biernego prawa zaś ustanawia ponadto cenzus wykształcenia, wykazania się umiejętnością czytania i pisanja po polsku.

Zniesienie wyborów uzupełniających.

Art. 8. znosi wybory uzupełniające, instytucję specyficzną małopolską i w miejsce dotychczasowej 6-letniej kadencji wprowadza 4-letnią. Art. 9. wprowadza zmiany wyborów do magistratu, uniemożliwiając sabotowanie wyborów przez mniejszości przez ustanowione quorum na połowę ustawowej liczby członków rady.

Art. 6. postanawia, że odnośne statuty miast Lwowa i Krakowa ulegną zmianie w drodze rozporządzenia Prezydenta na podstawie uchwały Rady Min. po wysłuchaniu opinii zainteresowanej reprezentacji miejskiej.

Zywa dyskusja wywiązała się przy art. 9 — oświadcza referent. Komisja stanęła na stanowisku, ażeby w jak najszybszym czasie mogły się odbyć nowe wybory do Rad miejskich, na podstawie nowej ustawy i pragnie, by one się odbyły w przeciągu 2 miesięcy od wejścia tej ustawy w życie, tylko na terenie Krakowa i Lwowa w przeciągu miesięcy 6. Komisja zamierza jak najszybciej uzupełnić ten projekt projektami innymi, mianowicie ustawą o ordynacji wyborczej do gmin wiejskich w Małopolsce ustawą o ordynacji wyborczej do samorządów terytorjalnych w Małopolsce.

Po dokonaniu tego dzieła Małopolska zrównana będzie z innymi dzielnicami Polski.

Stanowisko ministra spraw wewn.

Przedstawiciel Min. spraw wewn. naczelnik wydziału administracyjnego w Min. spraw wewn. Windakiewicz oświadczył: Minister uznał za potrzebne uruchomienie samorządu miejskiego w Małopolsce i usłuszkował się przychylnie do tej ordynacji wyborczej, jednakże z tem zastrzeżeniem, ażeby ona weszła w życie dopiero po upływie kadencji obecnych urzędujących rad gminnych. Poprawki rządu są następujące: do art. 6, gdzie jest mowa o tem, że statuty odnośne Lwowa i Krakowa mają oprzeć się na rozporządzeniu, które wyda Prezydent Rzplitej na podstawie uchwały Rady Min. i po wysłuchaniu opinii reprezentacji tych miast, rząd wnosi poprawkę zostawić tylko wogóle słowo: „rozporządzenie” a nie mówić ani o uchwale Rady Min.,

Kawiarnia „LOUVRE” ul. 3. Maja 12.

Od 1-go lutego 1930. WIELKI ATRAKCYJNY PROGRAM KABARETOWY!!! Br. Bronowski ulubieniec Lwowa, Miła Walewska znakomita subretka, Duet Florance renom. duet taneczny, Reet-Rhuurocza tancerka klasyczna, Zinta Milewska pierwszor. pieśniarka, Baby and Mary Dziuk światowej sławy akrobaci, Balet Mascote wielka rewja baletowa

Nad program:

GEWURE, bomba śmiechu w jednym akcie B. Bronowskiego z udziałem całego zespołu.

Kier. Art. M. DRACOWA.

Conferencieur: B. BRZEZIŃSKI.

Codziennie Koncert Orkiestry Jazz-bandowej.

W każdą niedzielę i święta FIVE o OŁOCK o godz. 5. pop.

Początek programu codziennie o godz. 10.30 wiecz. Druga część po północy w Barze.

Rząd Berenguera dążyć będzie do pacyfikacji kraju.

NOWY GABINET SPOTKAŁ SIĘ Z PRZYCHYLNEM PRZYJĘCIEM.

Madryt, 31. stycznia. (PAT) Nowy gabinet rozesał do prasy półoficjalny komunikat następującej treści: Rząd zebrał się o godz. 17 pod przewodnictwem króla. Ministrowie złożyli przysięgę według tradycyjnej formuły, poczem na posiedzeniu, któremu przewodniczył król, premier Berenguer złożył sprawozdanie o swojej akcji ukonstytuowania gabinetu.

Następnie premier nakreślił ogólną linię polityki nowego rządu, który dążyć będzie do pacyfikacji ustroju, do zaspokojenia potrzeb ludności według swojej najlepszej woli i w miarę sprzyjających okoliczności będzie usiłował osiągnąć tak pożądane prawne uormowanie stosunków w drodze konstytucyjnej

Nowy gabinet powitany został życzliwie przez opinię publiczną i prasę wszystkich odcieni, która wybór Berenguera w miejsce Primo do Rivera traktuje bardzo przyjaźnie, podnosząc jednogłośnie jego zasługi, szczególnie w Marokku, gdzie miał sposobność wykazać swoje zalety żołnierskie i męża stanu, dzięki którym mianowany został wysokim komisarzem i naczelnym wodzem wojsk na terenach znajdujących się pod protektorem Hiszpanji. Berenguer wchodził już w skład gabinetu Romanonesa jako minister wojny, ostatnio zaś został mianowany szefem domu wojskowego króla i dowódcą gwardji królewskiej. Nowy gabinet ma charakter zachowawczy

500 zł. za Antosia...

CIEKAWA TRANSAKCYJA MAŁŻEŃSKA W WARSZAWIE

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 31 stycznia. (st) W lecie ub. r. do Wawra na wywczas przybyła pewna wdówka. Osoba ta, po kilkudniowym pobycie zaznajomiła się z niejakim Antonim Wiechem, skromnym urzędnikiem zamieszkałym w Wawrze, liczącym lat 45, żonatym i ojcem 5 dzieci. Wdowa potrafiła wzbudzić wzajemność u p. Antoniego. Po kilku dniach postawiła mu propozycję, by z nią pojechał razem do Ameryki. Ponieważ wyjazdowi stała na przeszkodzie żona, wdowa udała się do niej, przedstawiając jej propozycję w ten sposób: „Moja pani, teraz sprzedaje się i kupuje mieszkania, dlatego nie możnaby sprzedać i kupić męża. Daję pani za Antosia 300 zł.” Po dłuższych targach zgodzono się na 500 zł., która to suma została gotówką wypłacona. Wiechowa podpisała pozwolenie na wyjazd, mąż dostał paszport i wyjechał. Dopiero po jego wyjeździe Wiechowa oprzytomniała i zrozumiała, co uczyniła i pojęła, że ona i jej dzieci zostały bez środków na utrzymanie, a owych 500 zł. nie wystarczy na długo. Wiechowa udała się o pomoc do policji.

Z kolei Sejm przystąpił do sprawozdania w sprawie polityki podkładowej Min. komunikacji.

OSTATECZNA CYFRA BUDŻETU.

Warszawa, 31. stycznia. (PAT) Według obliczeń dokonanych przez kancelarię Sejmu ostateczne cyfry budżetu na r. 1930/31, uchwalonego przez komisję budżetową, przedstawiają się następująco:

Administracja: Wydatki 2,926,922.591 zł., dochody 1,901,418.584 zł., Przedsiębiorstwa: wydatki brutto 2,107,236.850 zł., wydatki netto 18,946.124 zł., dochody brutto: 2,289,959.710 zł., dochody netto: 201,668.984 zł. Monopole: wydatki brutto 739,639.998, dochody brutto 1,704,440.990 zł., dochody netto 964,801.000 zł.

Wydatki ogółem brutto 5,773,799.439 zł., dochody brutto 5,895,819.292 zł., wydatki netto 2,045,868.715 zł., dochody netto 3,067,888.568 zł. Nadwyżka budżetowa 122,019.853 zł.

Według preliminarza rządowego wynosiły wydatki netto 2,934,741.480 zł., dochody netto 2,943,011.040 zł., preliminowana nadwyżka w brzmieniu rządowym wynosiła 8,269.560 zł.

Wśród pism i książek.

Lwów, 1. lutego.

Antoni Kurka: Dzieje i tajemnice lwowskiej policji z czasów zabaru austrjackiego 1772—1918. Stron 88. Skład główny w Księgarni Gubrynowicza i Syna we Lwowie. Cena 2 zł. 50 gr.

Autor, który pracował przez 50 lat w lwowskiej Dyrekcji Policji miał możność dokładnego zaznajomienia się z organizacją, działalnością i losami tej instytucji. Ujął on pracę na podstawie materiałów archiwalnych i własnych zapisków. Szczególnie ciekawą jest przedstawiona w tem dziełku sprawa zniesienia w roku 1848 przez zastępcę gubernatora hr. Agenora Gołuchowskiego, lwowsk. Dyrekcji policji bez zezwolenia wiedeńskich władz centralnych i przekazanie czynności policyjnych Magistratowi.

Zarządzenie to wydał hr. Gołuchowski, aby uwolnić ludność od szpikan policyjnych i zabezpieczyć jej opiekę pod względem bezpieczeństwa, mienia, kędu i porządku, które Dyrekcja Policji troszczyć się nadmiernie o sprawy polityczne, zupełnie zaniedbała. Wogóle cała treść tej książeczki jest bardzo zajmująca.

E. Romer: Półwysep bałkański. Podz. 1:1, 250.000 Książnica-Atlas, Lwów, Czarneckiego 12, Warszawa, Nowy Świat 59. Znów nowa mapa wyszła z oficyny drukarskiej znanej lwowskiej firmy wydawniczej Książnicy-Atlasu. Mapa to szkolna z wyraźnym opisem i łatwo czytelnymi barwami. Dobrze posłuży nauczycielowi geografji przy Rumunji, Bułgarii, Jugosławii, Albanii i Grecji, które to obszary mapa obejmuje i unaoecznia historycznie przyrodą znaczone związki, kraje te łączące. Doskonale unaoeczni kontrast nizin Węgierskiej i Wołoskiej, gór łańcuchowych i starych masywów bałkańskich. Zewnętrzny wygląd mapy jest pod każdym względem zadowalający. Tak zespół barw, jak i jakość druku odpowiadają każdemu wymaganiu. Co do treści odpowiada ona stanowi współczesnemu pod każdym względem i podkreśla szczególnie interesu polskiego w tych dziedzinach (osady polskie w Bośni, Azji Mniejszej). Specjalny karton polityczny demonstruje upadek Porty Otomańskiej w ciągu ostatnich trzech wieków i jej usunięcie z Europy. Autor i wydawca dali szkole polskiej w tej mapie doskonałą rzeczowo i formalnie pomoc szkolną

Dr St. Niemcówna: Nauczanie geografji w Szwecji. Książnica-Atlas, Lwów, Warszawa 1930. Autorka „Dydaktyki Geografji” dr. Niemcówna z ramienia Studium Pedagogicznego U. J. odbywała r. z. studia geograficzno-dydaktyczne w Szwecji. Jako wynik swej pracy zebrała obserwacje bezpośrednio w „Nauczaniu Geografji w Szwecji”, chcąc w tej książce podzielić się z geografami i pedagogami polskimi doświadczeniami, zrobionymi na terenie Szwecji. Książka zredagowana jest bardzo zwięzle, treść jest silnie skondensowana i bardzo obfita. Wszak traktuje się w niej metody nauczania geografji na różnych poziomach szkoły szwedzkiej, pomoce naukowe, a wreszcie autorka daje realny obraz udziału Szwedów w ogólnym rozwoju geografji na świecie.

Emilja Szeinbokówna: „Współpraca domu ze szkołą”. Książnica-Atlas 1930. Wychodząc z założenia, że na racjonalnych podstawach oparta współpraca domu ze szkołą jest jednym z warunków powodzenia akcji wychowawczej, podjętej przez te dwa czynniki, Stowarzyszenie Dyrektorów Polskich Szkół Średnich Państwowych przystąpiło do wydawnictwa bibliotecznego pt. „Współpraca domu ze szkołą” w dziale wychowania młodzieży”, powierzając jej redakcję dr. Emanuelowi Łozińskiemu. Jako pierwszy Nr. tej biblioteczki, której potrzebę niejednokrotnie podnoszono, zwłaszcza w sferach rodzicielskich, ukazała się praca p. Emilji Szeinbokówny, dyrektorki gimnazjum państwowego im. E. Plater w Warszawie pt. „Współpraca domu ze szkołą”.

WIADOMOSCI SPORTOWE

POD REDAKCJA

NARCYZA SÜSSERMANNA.

Z działalności Lw. Okr. Zw. Gier sportowych. Ostrożnie z pochopną krytyką.

Artykuł poniższy otrzymujemy od jednego z poważnych działaczy na terenie gier sportowych, którego opinia jest, z racji położonych zasług dokoła rozwoju dziedziny tej na terenie Lwowa bezwzględnie miarodajną. — Red.

Lwów, 1. lutego.

Niezbyt zrozumiałe stanowisko zajmuje od dłuższego już czasu „Chwila“ wobec Lwowskiego Okręgowego Związku Gier Sportowych. Wypływa to albo z myślnych, niezgodnych z prawdą informacji, których dostarczają osoby niepowołane, lub względem Związku źle usposobione, bądź też wiadomości o Związku czerpie „Chwila“ z nieświadomości pracy i z zupełnego nieinteresowania się nim. A że niema pojęcia o pracy i czynnościach Związku, jest więcej niż pewnym. Wszędzie doszukuje się braków i niedomagań, żadna czynność nie znajduje aprobaty. A przecież z nieświadomości właściwego stanu rzeczy, z nieobeznania się z pracą nie wolno wysnawać wniosków negatywnych. Dla informacji podajemy zatem garść szczegółów o pracy.

Praca nad organizacją Związku Gier Sport. datuje się od kilku lat. — Pierwsze poczynania, mimo intensywnych wysiłków wielu jednostek, nie dawały jednak pozytywnych rezultatów. Dopiero w październiku 1928 dzięki pp. drowi Fischerowi, W. Rzepce i St. Jaworskiemu udało się pełnąć sprawę na lepsze tory. Nowo utworzony LOZGS. już w pierwszym roku swego istnienia uzyskał wcale pokaźne (mówiąc skromnie) wyniki pracy.

Przedewszystkiem urządzono w sali „Sokoła II.“ turniej gier sportowych przy organizacji naprawdę bardzo dobrej, bez jakiegokolwiek zarzutu. Turniej przeprowadziło kilka osób, przygotowało wszystko należycie, a nawet wystarano się o nagrody, mimo, iż nie posiadano żadnych wpływów finansowych.

Następnie z wiosną ub. roku urządzono uroczyste otwarcie sezonu gier sportowych na boisku „Cytadela“. Pokazowe zawody we wszystkich dziedzinach gier sportowych wzbudziły żywe zainteresowanie i dały impuls do wprowadzenia tychże w program prac klubów.

Bezwzględnie największą zasługą L. Z. O. G. S. było urządzenie i przeprowadzenie mistrzostw okręgowych we wszystkich dziedzinach gier sportowych.

Była to praca naprawdę wielka, skoro weźmiemy pod uwagę, że w miesiącach maju, czerwcu, wrześniu i połowie października rozegrano blisko 700 (siedmset!) zawodów i to w warunkach zgoła nieodpowiednich. Zarząd

bowiem musiał starać się o boiska, sale, wyznaczać i zawiadamiać sędziów, prowadzić dział administracyjny mistrzostw (korespondencja, komunikaty itd.), spotykając się przytem z najrozmaitszymi trudnościami. Mimo to rozgrywki ukończono. Dla ilustracji stosunków podać można, że najednokrotnie spotykało się członków zarządu Związku przy czynnościach nie odpowiadających ani charakterowi „członka Zarządu“, ani ich osobistej godności, względnie stanowisku życiowemu. Znaczenie boiska wspaniałym, ustawianie siatek i koszyków itd. było na porządku dziennym.

Rozgrywki ukończono po przeprowadzeniu kilkuset zawodów systemem punktowym, wyłoniono mistrzów poszczególnych gier, a niektóre nawet gry, jak koszykówka i siatkówka panów reprezentowane były przez „Sokół-Macierz“ w Warszawie na mistrzostwach Polski. Pozatem kluby, jak Lechia i „Sokół-Macierz“ urządziły turnieje, jeden na boisku, drugi na sali.

Cóż więc można było więcej urzą-

dzić w pierwszym roku istnienia Związku? I to w warunkach marnych, gdzie sekretariat szwankował skutkiem czterokrotnej zmiany osobowej, przy których to okolicznościach znaczna część aktów zapinęła i prace zaczęte, doprowadzone do pewnego stanu, musiano na nowe zaczynać. A pracę tę całą wykonały trzy osoby, poświęcając jej wiele czasu, mimo ubocznych zajęć zawodowych.

O tej pracy, zdaje się, sprawozdawca sportowy „Chwila“ zupełnie nie wie, a mimo to neguje ją całkowicie, krytykuje wybór prezesa i sekretarza, mimo, że ci zostali wybrani przez kluby jednomyślnie i cieszą się wielkim poważaniem i uznaniem. Obaj zaprawdę nie potrzebują i nie życzą sobie ani opieki ani też litości z powodu przeciążenia zajęcia i w innych związkach.

O ile zatem „Chwila“ ma jakieś rzeczowe zarzuty, to winna je otwarcie podnieść, a może to będzie początkiem prawdziwego, a nie rzekomego zainteresowania się grami sportowymi.

Na lwowskim froncie hokejowym

ZALEGŁA CISZA.

Lwów, 1. lutego.

Na lwowskim froncie hokejowym zaległa nagle cisza. Rozgrywki klasy B. ugrzęzły w wodzie i chwilowo nie da się przewidzieć, kiedy ruszą dalej z miejsca. Według zapowiedzi meteorologicznych oczekiwana jest z początkiem lutego zmiana pogody. Dla sportu naszego byłaby ona wprost konieczną, w przeciwnym razie zaszłaby ciężka sytuacja w związku z delegowaniem drużyn do Krynicy.

Jak wiadomo, wyjechać mają na mistrzostwa Polski dwie drużyny lwowskie. Drużyny te wyeliminowane

zostaną na podstawie gier o mistrzostwo klasy A. Warunkiem, by udało je się przeprowadzić, jest mroź! O ile zaszczyty nas swymi odwiedzinami w czasie od 7. do 12. bm., wszystko będzie w porządku, w przeciwnym wypadku, LOZHIL. znajdzie się przed ciężkim dylematem.

Terminarz rozgrywek mistrzostw klasy A. przedstawia się następująco: 7. II. Czarni-Pogoń; 8. II. Lechia-Pogoń; 9. II. Lechia-Czarni; 10. II. Pogoń-Czarni; 11. II. Pogoń-Lechia; 12. II. Czarni-Lechia.

Zawody łyżwiarskie o mistrzostwo Polski

ODBEDĄ SIĘ WE LWOWIE.

Lwów, 1. lutego.

Z polecenia Polsk. Zw. Łyżw. organizuje LTL. zawody łyżwiarskie o mistrzostwo Polski w jeździe figurowej pań i parami, które odbędą się na torze LTL. 9. lutego, a w razie niesprzyjających warunków atmosferycznych dnia 16. lutego 1930.

Na program tych zawodów składają się: 1) zawody o mistrz. Polski w jeździe figurowej pań, ćwiczenia obowiązkowe i jazda popisowa. Czas trwania jazdy popisowej 3 minuty. Wpisowe od zawodniczki 5 zł.; 2) zawody o

mistrz. Polski w jeździe figurowej parami. Czas trwania jazdy popisowej 5 minut. Najwyższa ilość punktów możliwa do uzyskania: 18. Wpisowe od pary 10 zł. — W zawodach tych obowiązują przepisy MZZL. Termin zgłoszeń uczestników upływa dnia 8. lutego br. o godz. 20-tej. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat LTL. przy ul. Pełczyńskiej 53.

Podział czasu powyższych zawodów jest następujący: Niedziela godz. 11-4a zawody o mistrz. Polski w jeździe figurowej pań, ćwiczenia obowiązkowe

i popisowe. Godzina 18.30 zawody o mistrz. Polski w jeździe figurowej parami. Szczegółowe programy przeglądać można w Sekretariacie Lw. Tow. Łyżw.

Kursy i treningi bokserskie.

Lwów, 1. lutego.

Boks lwowski jest ściśle związany z Okr. Ośrodkiem WF. OK. VI., który jedynie na tutejszym terenie przeprowadza treningi bokserskie dla wszystkich zrzeszonych LOZB. klubów. Obecnie Ośrodek prowadzi trzy kursy bokserskie, a to: I. Kurs dla zaawansowanych zawodników. II. Kurs dla początkujących. III. Kurs instruktorski dla podoficerów. Kurs zaawansowanych zawodników prowadzi b. trener poznański „Warty“ p. Felician Latowski, pozostałe kursy prowadzi p. porucznik Krywali. Prócz wyżej wymienionych kursów, Ośrodek uruchomi w najbliższym czasie kurs dla sędziów bokserskich, oraz wykłady z teorii boksu.

W UZNANIU ZASŁUG.

Zarząd LOZB. składa gorące podziękowanie Okręgowi Urzędowi WF. i PW., oraz Ośrodkowi WF. DK. VI. za ich pracę około rozwoju sportu bokserskiego i za pomoc, jaką udzielali stale LOZB., jak również gorącemu prop. sportu Komendantowi VI. Okręgu Zw. Strzel. kpt. Manjanowi Idzikowski za poparcie prac Związku przez udzielanie pomocy, lokalu etc., stawiając Zw. Strzelecki za wzór tow., które w trosce o dobro sportu udzielają bezdomnym Związkom sport. bezinteresownie swych lokali i urządzeń do dyspozycji. M. Bilor wiceprezes, Finkler Ed. sekretarz.

REPREZENTACJA LWOWA - HASMONEA.

Z okazji Walnego Zgrom. Zw. Ping-Pongowego odbędzie się w niedzielę o godz. 5-tej wieczorem w lokalu Hasmonei, Friedrichów 5. mecz propagandystyczny Reprezentacja Lwowa—Hasmonea. Wstęp wolny. W skład Reprezentacji wchodzi najlepszy gracz czołowych drużyn lwowskich, do też zawody te zapowiadają się bardzo ciekawie.

PING-PONG SIĘ ORGANIZUJE!

Walne Zgrom. Lwowsk. Okr. Zw. Ping-Pongowego odbędzie się w niedzielę, dnia 2. lutego br. o godz. 3.30 w pierwszym, a o godz. 4-tej popołudniu w drugim terminie w lokalu Hasmonei, ul. Friedrichów 5. z nast. porządkiem dziennym: 1) Sprawdzenie pełnomocnictw, 2) Wybór przewodniczącego, 3) Uchwalenie statutu, 4) Ustalenie wysokości wkładek, 5) Wybór władz Związku, 6) Wnioski i interpe-lacje.

Wyciąć

NAUCZĘ Bridg'a szybko i tanio. Zgłoszenia pod „Bridg'e“ do Administracji Porannej. 1454

ZIMNO

i ostre powietrze wysuszają skórę

Tylko krem toaletowy nie suchy i nie tłusty, a doskonale przenikający pory skóry.

Crème Simon

może dać naskórkowi elastyczność, potrzebną do przeciwstawienia się surowości zimy.

Crème, Poudre & Savon Simon
PARIS

OGŁOSZENIE.

Urząd gminny miasta Chodorowa, rozpisuje niniejszem KONKURS na posadę Rachmistrza.

Oferty wraz z dokumentami, wskazującymi wymogi ustawowe, w szczególności wiek poniżej lat 40, Obywatelstwo Polskie, odbyta służbę wojskową, kwalifikację przepisana okólnikami T. W. S. odbyta odpowiednią praktykę i nieskazitelne zachowanie się, należy wnieść do Urzędu najpóźniej do dnia 15. lutego 1930 roku.

1362-5

Naczelnik Gminy:
Hipolit Wanatowicz w. r.

RADJO

DETEKTORY
wszelkich typów — jednolampowe na głośnik
poleca najtaniej

Anoda
Rutowskiego 2.

Pamiętaj dwa słowa

GRAMOFONY -- SYRENA

Gramofony szafkowe, walizkowe, tubowe i salonowe na dogodnych spłatach do jednego roku po cenach gotówkowych tylko we Firmie

„SYRENA“ Lwów Kazimierzowska 13 tel. 53-16
Płyty we wielkim wyborze.

Szczęśliwe

dolarówki i premjówki
na dogodnych warunkach spłaty

nabyć można

w Powszechnym Banku Gospodarczym
spółdz. z ogr. odp. w STANISŁAWOWIE.

Zdolni zastępcy i początkujący za wysoką prowizją i stałą gażą poszukiwani.

Zgłoszenia:

Powszechny Bank Gospodarczy
Spółdz. z ogr. odp. w STANISŁAWOWIE.

TWARZ
DEKOLT
RAMIONA
RECE

UPIĘKSZA

NIE PLAMI

ZADAĆ
WSZĘDZIE

VELOUTY DE DIXOR
PARIS

JEDYNY ŚRODEK ŁĄCZĄCY W
SOBIE ŁAGODNOŚĆ KRÉMU
I MATOWOŚĆ PUDRU.

Inserujcie
w GAZETIE
PORANNEJ

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Z dostawą na miejsce lub prz.
syłką pocztową . . . zł. 6.50
Bez dostawy . . . . . zł. 6.—
Za granicę . . . . . zł. 9.50
P. K. O. 141.871.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenie zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.), nadane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 55 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonjalne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 3 łamy (szpalt), tekstowe na 4 łamy (szpalty).

lak jedwab
delikatna
lak tełazo
trwale
jedynie tylko
„OLLA“
ją tak
doskonale.

„OLLA“
PREZERWATYWY
?!

SULFOCOL

LAOKOON

Nr. Rej. M. S. W. 281
Leczy skutecznie kaszel, chrypkę,
katary dróg oddechowych
Od zuchać naśladownictwa!
Do nabycia w aptekach.
Cena fiaski Zł. 2.60.

Precz z robotą zagr.
Wytwórnia Kamieniarsko-Rzeźbiarska
BERNARD KOBER

Lwów, Piłchowska.
Wykonuje po cenach fabrycznych na miej-
scu wszelkie roboty Kamieniarskie z gra-
nitów i labradorów szwedzkich oraz kra-
jowych. 828-50

Cukierki Leśne

leczą skutecznie kaszel, chrypkę
i katar

Worek oryginalny 50 gr
Do nabycia wszędzie.

Hurtownia **I. B. Rauch**
we Firmie
Lwów, Legionów 33.

40 Pułk Piechoty Strzelców Lwowskich
Lwów, dnia 30. stycznia 1930 r.

**OGŁOSZENIE PRZETARGU PU-
BLICZNEGO.**

Dowódca 40. Pułku Piechoty Strzel-
ców Lwowskich rozpisuje niniejszem
przetarg publiczny na sprzedaż pralni
mechanicznej, który odbędzie się dnia
17. lutego 1930 r. o godz. 11-tej w ko-
szarach 40 p. p. przy ul. św. Piotra.

Informacji zasięgać można u oficera
materiałowego 40. p. p. w godz. od 10
do 14. Oferty pisemne mają być wnie-
sione do Kwatermistrza 40. p. p.
w zapieczętowanych kopertach z na-
pisem „Oferta do przetargu na kupno
pralni mechanicznej“ najdalej do godz.
11-tej w tym dniu wyżej podanym.

Do oferty należy dołączyć dowód
na złożone wadium u Płatnika 40.
p. p. w gotówce lub papierach warto-
ściowych w wysokości 5% sumy ofer-
owanej.

Oferty złożone po upływie wyzna-
czonego terminu nie będą rozpatry-
wane. 1476

Dowódca 40. P. P.

Do kina „PALACE“
za darmo
mogą dziś pójść następujący
Czytelnicy „Gazety Porannej“

JUST JULJAN, ul. Listopada
BANIĄK ANIELA, Bogdanówka 1
ROJEK R., Kleparowska 17 a
SILVER IZYDOR, Gródecka 27
ZAŁUSKI RUDOLF, św. Teresy 2